

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 9Csp/68/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7623202656
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Semanová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2023:7623202656.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Stanislava Semanová, v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47967692, právne zastúpenom KOVAL & spol., advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Komenského 3, Banská Bystrica proti žalovanej: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX, E., o zaplatenie 3994,49 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalobu **z a m i e t a** .
- II. Žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 11.05.2023 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú na zaplatenie dlžnej istiny 3994,49 Eur, dlžných úrokov vo výške 2687,- Eur, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3994,49 Eur od 12.01.2018 do zaplatenia, a k náhrade trov konania.

2. V žalobe žalobca uviedol, že dňa 25.10.2018 uzavrela Poštová banka, a.s, so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava ako postupca a spoločnosť BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, ako postupník, Zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej žalobca nadobudol pohľadávku zo Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXX spolu s jej príslušenstvom. Právny predchodca žalobcu ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzavreli dňa 21.05.2015 Zmluvu o splátkovom úvere č. 1510560566, predmetom ktorej bolo poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 4000,- Eur žalovanej. Žalovaná sa zaviazala vrátiť peňažné prostriedky v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť dohodnuté úroky. Právny predchodca žalobcu žalovanej dňa 21.05.2015 poskytol prevodom na účet finančné prostriedky vo výške 4000,- Eur. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná svoje zmluvné povinnosti riadne a včas nesplnila, právny predchodca žalobcu po predchádzajúcej výzve, vyhlásil predčasnú splatnosť úveru ku dňu 12.11.2015. Výzva na úhradu dlžnej sumy je aj písomnou výzvou banky. Medzi žalobcom a žalovanou bolo dňa 28.11.2015 dojednané Uznanie dlhu, súčasťou ktorého je vyhlásenie žalovanej, ktorá svoj záväzok voči veriteľovi v celom rozsahu uznala čo do jeho výšky, ako aj do právneho dôvodu. V zmysle Obchodných podmienok, ak sa úver stane predčasne splatným, žalobca je naďalej oprávnený úročiť nesplatenú istinu úveru úrokom dojednaným v Zmluve. Z týchto záverov tak vyplýva nielen záver o nároku na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru, ale aj záver o možnosti kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania.

3. Žaloba spolu so žalobcom predloženými listinnými dôkazmi bola žalovanej doručená dňa 04.07.2023. Žalovaná v súdom stanovenej lehote sa k žalobe nevyjadrila, neuviedla a nepredložila žiadne prostriedky procesnej obrany, hoci bola k tomu súdom vyzvaná uznesením sp zn. 9Csp/68/2023-51 zo dňa 21.06.2023, ktoré bolo žalovanej doručené spolu so žalobou.

4. Na základe výzvy súdu uznesením sp zn. 9Csp/68/2023-50 zo dňa 21.06.2023 žalobca písomnom podaní zo dňa 06.07.2023 k skúmaniu bonity žalovanej uviedol, že deklarovaný príjem žalovanej zo zamestnania banka overila z externého nezávislého zdroja a akceptovala príjem vo výške 450,- Eur. V rámci posudzovania mala banka k dispozícii kompletne informácie o úverových záväzkoch žalovanej (výdavky) zo Spoločného registra bankových informácií. Žalovaná uvádzala rodinný stav slobodná a 0 vyživovaných detí. Finančná analýza bola vyhovujúca pre poskytnutie úveru vo výške 4000,- Eur na 9 rokov s mesačnou splátkou 78,- Eur plus poistenie 5,- Eur. Právny predchodca žalobcu adresoval žalovanej výzvu listom zo dňa 26.10.2015 a k zosplateniu úveru došlo listom zo dňa 12.11.2015. Právny predchodca žalobcu si splnil povinnosť v zmysle bankového zákona listom zo dňa 12.11.2015.

5. Podanie žalobcu zo dňa 06.07.2023 spolu s listinnými dôkazmi s ním predloženými boli doručené žalovanej dňa 02.08.2023. Ani k tomuto podaniu sa žalovaná v súdom stanovenej lehote nevyjadřila.

6. Právny zástupca žalobcu podaním zo dňa 15.08.2023 ospravedlnil svoju neúčast' a neúčast' žalobcu na pojednávaní a súhlasil s prejednaním veci a rozhodnutím vo veci bez jeho prítomnosti a prítomnosti jeho právneho zástupcu. Žalovanej bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 02.08.2023. Lehota na prípravu na pojednávanie bola zachovaná, žalovaná svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnila, o odročenie pojednávania vo veci nepožiadala. Vzhľadom na uvedené súd poukazuje na § 180 Civilného sporového poriadku pojednával v neprítomnosti oboch strán sporu.

7. Súd oboznámil sa s listinnými dôkazmi a to Zmluvou o postúpení pohľadávky, výpisom z Prílohy k zmluve o postúpení pohľadávky, výpisom z úverového účtu, Obchodnými podmienkami pre úver – dobrá pôžička, Všeobecnými obchodnými podmienkami, výzvou na splatenie dlžnej časti úveru, výzvou na úhradu dlžnej sumy, výzvou na zaplatenie, predžalobnou výzvou, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere lepšia pôžička, podaciami hárkami, doručenkami, Uznáním dlhu, Dohodou o splátkovom kalendári a uznáním dlhu, report zo Sociálnej poisťovne, výpis z registra klientskych informácií a zistil nasledovne:

8. Predchodca žalobcu Poštová banka, a.s., Bratislava ako veriteľ uzatvorila so žalovanou ako dlžníkom dňa 21.05.2015 Zmluvou o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver vo výške 4000,- Eur. V článku 2 bod 2.2 Zmluvy sú uvedené základné parametre týkajúce sa tohto úveru a to

- výška schváleného úveru 4000,- Eur,
- počet mesačných splátok 108
- výška mesačnej splátky 83,- Eur,
- úroková sadzba 18,90 % ročne,
- dátum prvej mesačnej úhrady do 25.06.2015
- RPMN banky 20,70 %
- priemerná RPMN 11,53 %
- odplata za poskytnutie úveru 20,70 %
- najvyššia prípustná hodnota odplaty 23,08 %
- celková čiastka úveru 8304,32 Eur
- dátum každej ďalšej platby k 25. dňu v mesiaci
- dátum konečnej splatnosti úveru 25.05.2024.

V článku 3 sú uvedené poplatky súvisiace s poskytnutým úverom a ich výška. Podľa bodu 4.8 Zmluvy, právne vzťahy neupravené Zmluvou o úvere sa riadia Obchodnými podmienkami, Všeobecnými obchodnými podmienkami, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o úvere a právnym poriadkom Slovenskej republiky.

9. V zmysle článku VI. Splácanie úveru bod 6.9 písm. a) Obchodných podmienok pre úver – dobrá pôžička F. G., A., účinných od 06.01.2014, ak dlžník je v omeškaní s platením čo i len jednej splátky alebo jej častí, je banka oprávnená vyhlásiť úver za predčasne splatný.

10. Podľa predloženej listiny Aktuálny stav úveru ku dňu 18.12.2018, predchodca žalobcu poskytol žalovanej úver vo výške 4000,- Eur.

11. Výzvou na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 27.10.2015 adresovanou žalovanej, bola žalovaná predchodcom žalobcu upozornená, že ku dňu 26.10.2015 je pohľadávka banky vyplývajúca zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.05.2015, viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 286,32

Eur a bola vyzvaná na úhradu tejto sumy do 15 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Zároveň bola žalovaná upozornená na to, že ak nedôjde k úhrade uvedenej sumy, banka je oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným a žiadať úhradu celej úverovej pohľadávky. Uvedená výzva bola žalovanej odoslaná dňa 27.10.2015 na adresu D. XX, E. t.j. adresu, ktorú uviedla v zmluve ako adresu trvalého pobytu, o čom svedčí podací hárok č. H..

12. Výzvou na úhradu dlžnej sumy zo dňa 12.11.2015, predchodca žalobcu z dôvodu podstatného porušenia Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 20.05.2015 žalovanou, vyhlásil úverovú pohľadávku predčasne splatnou v celom rozsahu ku dňu 12.11.2015. Zároveň vyzval žalovanú k úhrade dlžnej sumy 4264,54 Eur pozostávajúcej z dlžnej istiny 3994,49 Eur, úroku 265,40 Eur a poplatku za upomienky 4,65 Eur, v lehote do 10 kalendárnych dní od doručenia výzvy. Výzva bola žalovanej doručená na adresu D. XX, E. do vlastných rúk, čo potvrdila svojim podpisom na doručení a to dňa 20.11.2015.

13. Dňa 28.11.2015 žalovaná podpísala Uznanie dlhu. Podľa tejto listiny žalovaná uznala dlh voči Poštovej banke, a.s., Bratislava vyplývajúci zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX vo výške 4264,54 Eur, ktorý sa stal splatným dňa 12.11.2015. Zároveň uznanie dlhu obsahuje prehlásenie žalovanej, že si je vedomá, že okrem uznaného dlhu je povinná banke uhradiť aj zmluvné úroky z istiny vo výške 18,90 % ročne a úroky z omeškania z istiny vo výške 5,25 % ročne odo dňa po dni uznania dlhu do zaplatenia.

14. Dňa 20.10.2018 bola medzi postupcom Poštovou bankou, a.s., Bratislava a postupníkom žalobcom v tomto konaní uzatvorená Zmluva o postúpení pohľadávok č. III/2018, predmetom ktorej bolo postúpenie pohľadávok špecifikovaných v Prílohe č. 1 a č. 2, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Postúpenie pohľadávky bolo žalovanej oznámené listom Oznámenie postupcu o postúpení pohľadávky zo dňa 02.01.2019, ktorý bol žalovanej odoslaný na adresu D. XX, E., o čom svedčí podací hárok č. H..

15. Výzvou na zaplatenie – predžalobná výzva zo dňa 29.09.2022 žalobca vyzval žalovanú na zaplatenie aktuálneho zostatku pohľadávky zo zmluvy č. XXXXXXXXXXXX ku dňu 27.09.2022 vo výške 8928,07 Eur, v lehote do 5 dní odo dňa doručenia výzvy.

16. Podľa Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi zverejňovaných Ministerstvom financií SR, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov pre Ostatné spotrebiteľské úvery neuvedené v r. 1 až 5 vo výške viac ako 6500 Eur vrátane so zmluvnou splatnosťou od 5 do 10 rokov pre 1. štvrtrok roku 2015 bola 16,33 % ročne.

17. Podľa Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk zverejňovaných Ministerstvom financií SR, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov pre Ostatné spotrebiteľské úvery so zmluvnou splatnosťou od 5 do 10 rokov pre 1. štvrtrok roku 2015 bola 11,53 % ročne.

18. Podľa kalkulačky na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov umiestnenej v súdnom registri hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov pri zadaní parametrov uvedenej zmluvy, a to dátum pôžičky: 21.05.2015, výška pôžičky: 4000,- Eur, periodicita splátok: mesačne, počet splátok: 108, výška splátky: 83,- Eur deň splátky: 25, dátum prvej splátky: 25.06.2015 a dodatočnom náklade: 0,- Eur, predstavuje hodnotu 23,15 % s celkovou čiastkou na splatenie tohto úveru v sume 8 964,- Eur.

19. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 53 ods. 1, 2, 5 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

22. Podľa § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

23. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

24. Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

25. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

26. Podľa § 1 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy, tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru, podmienky na udelenie povolenia na poskytovanie spotrebiteľských úverov, podmienky na výkon činnosti veriteľa a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

27. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení platnom od 23.12.2015, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu, a

b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

28. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že medzi predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená úverová zmluva, na základe ktorej bol žalovanej poskytnutý úver. Úverová zmluva uzatvorená medzi predchodcom žalobcu a žalovanou je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka, ale aj ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Z obsahu zmluvy je zrejmé, že ide o formulovanú zmluvu pripravenú vopred predchodcom žalobcu, ktorý pri uzavretí zmluvy konal v rámci predmetu svojej činnosti. Žalovaná pri uzavretí zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej resp. inej podnikateľskej činnosti, zmluvu uzatvorila ako fyzická osoba. Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"), čo je zrejmé aj v danej veci.

29. Pôvodný veriteľ žalovanej Poštová banka, a.s., dňa 20.12.2018 postúpila pohľadávku voči žalovanej žalobcovi. Vzhľadom k tomu sa súd v prvom rade zaoberal otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, teda otázkou, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky medzi pôvodným veriteľom žalovanej a žalobcom. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jeden účastník občianskeho súdneho konania (navrhovateľ) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide (je aktívne vecne legitímovaný) a účastník na opačnej procesnej strane (odporca) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti (je pasívne vecne legitímovaný) (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. 11. 2011, č. k. III. ÚS 517/2011-9). Z uvedenej definície vecnej legitímácie je zrejmé, že stranou sporu môže byť ktorákoľvek fyzická, či právnická osoba, ktorá podá žalobu resp. voči ktorej je žaloba podaná. Uvedené však neznamená, že táto strana sporu je aj v konaní vecne legitímovaná t.j. že je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia resp. hmotnoprávnej povinnosti. Z hľadiska posúdenia vecnej legitímácie nie je pritom rozhodujúce, či a na základe čoho sa určitá fyzická alebo právnická osoba subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotno-právneho vzťahu, ale vždy to, či účastníkom objektívne je alebo nie je.

30. Otázkou vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej je súd povinný skúmať „ex officio“. Ide o zákonnú povinnosť súdov v každom štádiu konania. Uvedené je zrejmé napr. z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/205/2009 zo dňa 29.6.2010, podľa ktorého „skúmanie otázky aktívnej vecnej legitímácie odvolacím súdom vyplynulo jednak z povahy sporového civilného súdneho konania, v ktorom súd skúma, či je žalobca nositeľom tvrdeného práva na určité plnenie voči označenému žalovanému“.

31. Taktiež Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach uvádza „Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej alebo pasívnej, je imanentnou súčasťou každého súdneho konania, pričom súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta, kde zistenie nedostatku vecnej legitímácie má za následok zamietnutie žaloby.“ (nález Ústavného súdu SR zo 16. decembra 2014, sp. zn. III. ÚS 266/2014-27).

32. Najnovšie Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 4Cdo/162/2020 zo dňa 27.10.2021 uvádza „V sporoch s ochranou slabšej strany súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti. Dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 vety prvej Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, že spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa.“

33. Pôvodný veriteľ, ktorý poskytol úver žalovanej je bankou. Z uvedeného dôvodu je potrebné na danú vec okrem ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 565 Občianskeho zákonníka aplikovať aj ustanovenie § 92 ods. 8 bankového zákona. Uvedené ustanovenie upravuje špeciálne podmienky (okrem všeobecných podmienok postúpenia pohľadávky v Občianskom zákonníku), kedy môže dôjsť k postúpeniu pohľadávky bankou. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práva klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.

34. Pre platné postúpenie pohľadávky bankou sa vyžaduje v zmysle vyššie uvedených ustanovení kumulatívne splnenie týchto podmienok:

- existencia splatnej pohľadávky,
- písomná výzva banky,
- následné nepretržité viac ako 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením jeho záväzku voči banke.

35. Z dokazovania je zrejmé, že oprávnenie predchodcu žalobcu vyhlásiť okamžitú splatnosť poskytnutého úveru vyplývalo z článku VI. bod 6.9 Obchodných podmienok predchodcu žalobcu, ktorý preukazuje, že v prípade ak je dlžník v omeškaní so zaplatením splátky, banka má právo vyhlásiť dlžný zostatok za predčasne splatný. V prípade porušenia zmluvnej povinnosti dlžníka splácať úver riadne a včas bol tak veriteľ oprávnený vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, po doručení písomnej výzvy dlžníkovi. Zo strany žalobcu bola predložená písomná Výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 27.10.2015, ktorou bola žalovaná vyzvaná k úhrade dlžnej sumy 286,32 Eur s upozornením, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy v určenej lehote, banka je oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným. Žalobca predložil tiež Výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 12.11.2015, v ktorom bolo oznámené žalovanej, že dlh z predmetnej úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu a zároveň bola vyzvaná k úhrade celkového dlhu.

36. Pokiaľ sa týka doručovania uvedených listín, žalobcom bol predložený len dôkaz o doručení Výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 12.11.2015 žalovanej do vlastných rúk, o čom predložil doručenkou, na ktorej žalovaná podpisom potvrdila prevzatie zásielky. Ako dôkaz o doručení Výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 27.10.2015 žalovanej žalobca predložil len podací hárok.

37. V súvislosti s doručovaním uvedených listín súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 15.12.2020, sp. zn. 5Cdo/36/2020, podľa ktorého je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t.j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby (spravidla v záhlaví zmluvy) s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie.

38. V prípade sporu o doručenie písomnosti dôkazné bremeno o doručení zaťažuje odosielateľa (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 15.12.2020, sp. zn. 5Cdo/36/2020). Dôkazné bremeno o tom, že dlžník získal vedomosť o požiadavke veriteľa na úhradu dlhu v celosti, teda zaťažuje žalobcu. Pokiaľ žalobca nepredložil dôkaz o tom, že žalovaná mala možnosť oboznámiť sa s obsahom predžalobnej upomienky, nemohli nastať účinky zosplatenia úveru. Len vyhotovenie listiny, v ktorej veriteľ prejaví svoju vôľu na úhradu dlžnej časti úveru zo strany dlžníka, nepostačuje na vyhlásenie okamžitej splatnosti úveru, keďže uvedené nepreukazuje, že sa tento úkon dostal do dispozície dlžníka.

39. Poukazujúc na uvedené má súd za to, že žalobca nepreukázal a teda neunesol dôkazné bremeno na preukázanie skutočnosti, že žalovanej bola bankou doručená Výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 27.10.2015 a ani nepreukázal, že táto výzva sa dostala do dispozičnej sféry žalovanej.

40. V súvislosti so záverom, že len predloženie podacieho hárku o odoslaní zásielky nepostačuje na preukázanie doručenia listiny adresátovi, súd poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach napr. sp. zn. 9CoCsp/79/2021 zo dňa 23.11.2022, sp. zn. 3CoCsp/90/2021 z 24.11.2022, sp. zn. 6CoCsp/97/2021 zo dňa 28.06.2022.

41. Pre platné zosplatenie celého úveru sa vyžaduje doručenie oboch vyššie uvedených písomností t.j. výzvy na úhradu dlžných splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Zo strany žalobcu nebolo v konaní preukázanie doručenie výzvy zo dňa 27.10.2015 žalovanej. Preto zosplatenie celého dlhu žalovanej pre nedodržanie

podmienok v ustanovení § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pričom na absolútnu neplatnosť, musí prihladiť súd aj bez námietky, z úradnej povinnosti.

42. Vzhľadom na uvedené má súd za to, že zo strany banky nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky voči žalovanej zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.05.2015. Pokiaľ totiž banka postúpila dňa 20.12.2018 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu žalobcovi, postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nedošlo k platnému vyhláseniu okamžitej splatnosti úveru, a preto banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. K uvedenému je potrebné dodať, že konečná splatnosť úveru mala nastať až 25.06.2024.

43. Súd opätovne poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, podľa ktorého ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi. Je potrebné si uvedomiť, že oznámením postúpenia pohľadávky, ktoré je adresované dlžníkovi, dochádza v prvom rade k tomu, že postupca vyvolá zmenu osoby oprávnenej prijať plnenie, a zároveň berie na seba riziko vyplývajúce z toho, že i v prípade neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky splní dlžník dlh tretej osobe (postupníkovi). Samotným postúpením pohľadávky však nedochádza k inej zmene záväzku než v osobe veriteľa a v prípade, že zmluva bola neplatná, dochádza k tomu, že k veriteľovi pristupuje ďalšia osoba oprávnená prijať plnenie s účinkami i pre pôvodného veriteľa.

44. V prípade nesplnenia zákonom stanovených predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie v rozpore so zákonom, kedy je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka zakázané (vylúčené). Ide teda o neplatný právny úkon v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného vyplýva, že predchodca žalobcu nemohol postúpiť, žalobcovi tzv. „živý úver“ (nesplatnú pohľadávku) zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy a pokiaľ tak urobil, konal v rozpore s uvedenými ustanoveniami.

45. Podmienka, že postúpiť možno len splatnú pohľadávku vyplýva aj z ustanovenia § 17 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa prechodných ustanovení § 25g zákona č. 129/2010 Z.z. účinnom od 23.12.2015 sa ustanoveniami tohto zákona spravujú aj právne vzťahy vzniknuté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Poukazujúc aj na uvedené ustanovenia bolo nevyhnutné v konaní preukázať splnenie podmienok zosplatenia záväzku žalovanej v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

46. Žalobca v konaní nepreukázal, že sa platne a účinne stal veriteľom uplatňovanej pohľadávky, teda nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu na jej uplatňovanie pred súdom, súd preto žalobu pre nedostatok vecnej legitímácie žalobcu zamietol.

47. Žalovaná podpísala dňa 28.11.2015 uznanie dlhu, ktorým uznala svoj dlh voči Poštovej banke a.s., vyplývajúci zo Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX vo výške 4264,54 Eur, ktorý sa stal platným 12.11.2015. Dlh uznala čo do dôvodu aj výšky s tým, že si je vedomá povinnosti uhradiť aj zmluvné úroky z istiny vo výške 19,90 % ročne a úroky z omeškania vo výške 5,00 % ročne od uznania dlhu do zaplatenia.

48. Uznanie dlhu ako jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi zakladá vyvrátenú právnu domnienku, že v čase uznania dlh existoval. V prípade sporu veriteľ nemusí dokazovať, že v čase uznania dlh existoval, ani jeho výšku. Tento právny úkon okrem všeobecných náležitostí pre právne úkony (§ 34 a nasl.) musí mať písomnú formu, musí byť z neho zrejмый dôvod (kauza) vzniku pohľadávky, musí v ňom byť presne určená výška pohľadávky a napokon musí obsahovať aj prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Uznaním dlhu však nevzniká nový záväzok.

49. V danom prípade žalovaná ako dlžník má postavenie spotrebiteľa v tomto konaní. Jedná sa o slabšiu stranu sporu, pričom z vykonaného dokazovania poukazujúc už na uvedené skutočnosti, najmä neplatnosť predčasného zosplatenia úveru, je zrejmé, že dlh žalovanej voči predchodcovi žalobcu v čase uznania dlhu neexistoval vo výške v ňom uvedenej. Okrem toho text uznania dlhu bol vopred pripravený predchodcom žalobcu, žalovaná ho nemala možnosť ovplyvniť a uznanie dlhu len podpísala. Čo sa týka Dohody o splátkovom kalendári s uznaním dlhu zo dňa 25.02.2022, túto dohodu súd považuje za neplatný právny úkon z dôvodu, že bola uzatvorená so žalobcom, ktorý v čase uzatvorenia Dohody

nebol veriteľom uznanej pohľadávky. Aj text tejto dohody bol vopred pripravený predchodcom žalobcu, žalovaná ho nemala možnosť ovplyvniť, uznanie dlhu bolo žalovanou podpísané na formulárovom tlačive pripravenom vopred žalobcom.

50. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 22Co/109/2018 zo dňa 18.12.2018, žalobca ako veriteľ dosiahla uzavretie dohody o uznaní dlhu a dohody o uzavretí splátkového kalendára v dôsledku použitia nekalej obchodnej praktiky spočívajúcej v tom, že právny úkon, obsahom ktorého bolo uznanie dlhu, bol súčasťou predtlačenej formulára, do ktorého sa doplnili len údaje o žalovanom. Žalobca však počas konania nepreukázal (na nej bolo dôkazné bremeno), že žalovanému ako priemernému spotrebiteľovi boli akokoľvek vysvetlené, v súlade s požiadavkou odbornej starostlivosti, následky uznania dlhu najmä s ohľadom na jeho premlčanie, resp. dĺžky premlčacej doby. Následne žalovaný bez toho, aby mu boli vysvetlené následky uznania záväzku, dohody podpísal (došlo k narušeniu ekonomického správania sa priemerného spotrebiteľa). Ak by bol žalobca žalovanému vysvetlil následky uznania záväzku (10- ročná premlčacia lehota), bolo by nelogické, že by žalovaný s takýmto poznatkom dohodu o uznaní záväzku podpísal. Takémuto konaniu nemožno priznať ochranu. (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/166/2021 zo dňa 24.05.2023).

51. Vzhľadom na uvedené Uznanie dlhu 28.11.2015 je potrebné považovať za neplatný právny úkon poukazujúc na ustanovenie § 37 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ by teda aj zosplatnenie úveru bolo platným úkonom, nárok žalobcu by bolo potrebné zamietnuť z dôvodu jeho premlčania.

52. Poukazujúc na ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka, ktorý je účinný od 5.12.2018 a podľa ktorého premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť, sa súd zaoberal aj tým, či nárok žalobcu nie je premlčaný.

53. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru sa týka iba tých splátok úveru, ktoré dovtedy neboli splatné t.j. splátok, ktorých splatnosť ešte nenastala. Pri neuhradených splatných splátkach, ktorých splatnosť nastala skôr, je dlžník v omeškaní s ich plnením a tu plynie premlčacia doba samostatne, pretože premlčanie postihuje každú splatnú splátku.

54. Predčasná splatnosť úveru (ak by sa jednalo o platné zosplatnenie) bola v danej veci vyhlásená k 12.11.2015. V danom prípade predchodca žalobcu využil svoje právo požadovať splatenie celého nesplateného zvyšku úveru pre nesplatenie splátky za mesiac júl 2015 splatnej dňa 25.07.2015 (výzva na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 27.10.2015). Premlčacia doba vo vzťahu k celému zosplatnenému dlhu by tak začala plynúť dňa 26.10.2015 t.j. deň po uplynutí trojmesačnej lehoty odo dňa 25.07.2015, kedy nastala splatnosť splátky, ktorá zosplatnenie vyvolala a uplynula dňa 25.10.2015 a preto pokiaľ žalobca podal žalobu dňa 11.05.2023 urobil tak v čase, keď jeho právo bolo už premlčané.

55. Napriek zamietnutiu žaloby v dôsledku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd dodáva, že v Zmluve o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička zo dňa 21.05.2015 je nesprávne uvedená hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorá je v zmluve uvedená v hodnote 20,70 %, kým prepočtom na kalkulačke nachádzajúcej sa v súdnom registri ide o hodnotu 23,15 %. Ročná percentuálna miera nákladov je teda uvedená nesprávne v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa. Nesprávne je tiež uvedená celková čiastka úveru 8304,32 Eur, keďže pri počte mesačných splátok 108 a výške splátky vrátane poistenia 83,- Eur, celková suma je 8964,- Eur (v zmluve je celková čiastka úveru uvedená v sume 8304,32 Eur).

56. Napokon nesprávne je uvedená aj priemerná ročná percentuálna miera nákladov v hodnote 11,53 %, ktorá je uvedená podľa súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bank za 1. štvrtrok 2015, ktoré sú rozhodujúce pre účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty v zmysle § 1 ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1997 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Pre určenie priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov úveru bola v zmysle § 9 ods. 2 písm. z) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch rozhodujúca priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok. Podľa súhrnných informácií

o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 1. štvrťrok 2015 je pre úvery vo výške od 1500 do 6500 Eur so splatnosťou od 5 do 10 rokov, určená priemerná ročná percentuálna miera nákladov v hodnote 16,33 %. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovanej poskytnutý úver je v zmysle § 11 ods. 1 písm. b), d) bezúročný a bezpoplatkov.

57. Hoci žalovaná doposiaľ neuhradila celú sumu jej poskytnutého úveru, súd žalobu zamietol a to pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto konaní.

58. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

59. Podľa § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

60. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

61. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

62. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 s použitím § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Žalobu súd zamietol a preto žalovaná bola v konaní úspešná. Žalovaná si náhradu trov konania neuplatnila, a teda o náhradu trov zjavne neprejavila záujem. Súd preto poukazujúc aj na článok 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, žalovanej nárok na náhradu trov konania nepriznal hoci bola v konaní úspešná, avšak nárok na náhradu trov konania si neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 Civilného sporového poriadku)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.